

ΚΥΠ / Α' ΚΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΡΡΙΤΟΝ

**ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ — ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

Τῆς 29^{ης} Αὐγούστου 1974

Κ Υ Π / Α . Κ Α Λ Δ Ο Ε

Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Ν

α.α.α. (22)

Η Μ Ε Ρ Η Σ Ι Ο Ν Δ Ε Δ Ι Τ Ι Ο Ν Π Α Η Ρ Ο Σ Ο Ρ Ι Ο Ν

Ε Π Ι

Τ Ο Υ Ρ Κ Ι Α Σ - Κ Υ Π Ρ Ο Υ

Περίοδου από 280800 μέχρι 290800

1.- Π Ο Α Ι Τ Ι Κ Η - Ο Ι Κ Ο Ν Ο Μ Ι Κ Η Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ι Σ

α.- Εσωτερική Κατάσταση

(1) Προστασία Στόχων

Ανεφέρθη ότι εκτελούνται προεργασίες διά την κατασκευήν υπογείων εγκαταστάσεων διά την προστασίαν σημαντικών στόχων ως εργοστασίων, σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, αποθηρών, Νοσοκομείων, καταφυγίων Ιεροσκαφών ως και εγκαταστάσεων Πολεμικής Βιομηχανίας.

Εξ άλλου ανεφέρθη ότι νέον Διύλιστήριον θά κατασκευασθῆ ἐπί τῆ βάσει στρατηγικῶν καί οὐχί οἰκονομικῶν κριτηρίων, τό ἔργο θ' ἀντικαταστήσῃ τό τοιοῦτον εἰς Ἀλή Ἀγά-Σμύρνης, εἰς περίπτωσιν Ἑλληνο-Τουρκικοῦ πολέμου καθόσον τοῦτο εἶναι λίαν εὐάλωτον (Ζ/3).

Σχόλιον

Ἡ Τουρκία λαμβάνει μέτρα ἀσφαλείας δι' ἐνδεχομένην Ἑλληνο-Τουρκικὴν σύρραξιν.

(2) Ἑλληνο-Κύπριοι Αἰχμάλωτοι

Ανεφέρθη ὅτι ἡ Τουρκία μετατόπισεν 450 Ἑλληνοκυπρίους αἰχμαλώτους ἐκ τῶν Ἀδάνων εἰς τὴν Ἀμύσειαν, πόλιν εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς Τουρκίας καί ἀπέχουσαν περί τῆ 80 χιλ. ἀπὸ τῶν ἰκτῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Οἱ Τούρκοι ἀρμόδιοι ἐδήλωσαν ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι θά παραμείνουν εἰς τὴν Ἀμύσειαν μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεώς των (Ζ/3).

Σχόλιον

Ἡ μετατόπισις τῶν Ε/Κ αἰχμαλώτων ἐκ τῶν Ἀδάνων εἰς τὴν Ἀμύ-

..//..

- 2 -

σειαν ένδεχομένως νά όφείλεται εΐς λόγους έσωτερικής άσφαλείας. Οΐ Τούρκοι άρμόδιοι διά τής άνωτέρω ένεργείας των ήθέλησαν νά τούς άπομακρύνουν άσπε νά μήν εΐναι προσιτή ή έπικοινωνία και έπαφή μετ' αΐτων παντός ένδιαφερομένου (δημοσιογράφου, δεσπονοθς Έρυθροϋ Στιυροϋ).

β.- Έξωτερική Πολιτική

(1) Σχέσεις μετ' τής Έλλάδος

Τήν 28/8/74 άνεφέρθη ότι ή Γαλλία διαπραγματεύεται έν μυστικό- τητι μετ' τής Έλλάδος τήν διεξαγωγήν έρευνών δι' άνεύρεσιν πε- τρελαΐου εΐς τήν Τουρκικήν ύφαλοκρηπίδα τοϋ Αΐγαΐου (2/3).

Σχόλιον

Γ' άνωτέρω άποσκοπεθον εΐς τήν δημιουργίαν έντυπώσεων και προϋπο- θέσεων τηρήσεως άνοικτοϋ τοϋ θέματος τής ύφαλοκρηπίδος τοϋ Αΐ- γαΐου.

(2) Σχέσεις μετ' τής Λιβύης

Τουρκική Άντιπροσωπεΐα ύπό τόν Υπουργόν Οΐκονομικών Ντενίζ Μπαϋκάλ, θά έκπροσωπήση τήν Τουρκίαν εΐς τίς έορτίς τής άνεξαρ- τηρίας τής Λιβύης τής 1ης Σεπτεμβρίου (2/3)

Σχόλιον

Ή άνωτέρω έπίσκεψις θά συνδυασθη και με τήν ίνίπτυξιν τής Τουρ- κικής πολιτικής επί τοϋ Κυπριακοϋ. Πέραν τούτου ή Λιβύη ένδιαφέρεται διά τήν χρηματοδότησιν κατα- σκευής δι' ύλιστηρίου έν Κύπρῳ.

(3) Σχέσεις μετ' τής Τυνησίας

Τήν 28/9/74 άφίχθη εΐς Τόνισα ό Γενικός Δ/ντής τοϋ Υπουργείου Έξωτερικών και έκτακτος άπεσταλμένος τοϋ Προέδρου τής Τουρκίας. Εΐς δηλώσεις τοϋ άνέφερον ότι εΐναι κομιστής προσωπικοϋ μηνύμα- τος τοϋ Προέδρου Κοροστούρκ πρὸς τόν Πρόεδρον Μπουργκίμπα επί των έξελίξεων τής καταστάσεως εΐς Κύπρον.

Σχόλιον

Συνεχίζεται ή διπλωματική προσπάθεια τής Τουρκίας πρὸς διαφόρους χώρας διά τό Κυπριακόν πρόβλημα και τόν έπηρεασμόν αΐτων υπέρ των άπόψεών της.

..//..

- 3 -

γ.- Οικονομική Κατάσταση

Οικονομικά Δυσχέρεια

Ανεφέρθη ότι τό εμπόριον γενικώς εἰς Τουρκίαν διέρχεται κρίσιν λόγω τῆς καθέτου πτώσεως τῆς ἀγορα-οικτικῆς κινήσεως, τοῦ λιθοῦ ἰσοφειγόν-
τος νά προβῆ εἰς οἰανδήποτε ἀγοράν, πλὴν τῶν ἀπαραιτήτων εἰδῶν πρώτης
ἀνάγκης.

Ἐν τῷ μεταξύ ἀναμένεται συντόμως εἰς Τουρκίαν ἀξίους τιμῶν ἀπάντων
τῶν εἰδῶν.

Ἐξ ἄλλου παρεσχέθη ἡ πληροφορία ὅτι εἰς τὴν Η.Α. Τουρκίαν παρατηρεῖ-
ται παντελῆς ἔλλειψις βενζίνης "SUPER" ἐνώ εἰς τὴν Κων/πολιν δέν δια-
θέτουν τειαύτην ἄπαντα τὰ πρατήρια (B/3).

Σχόλιον

Ἐκτιμᾶται ὅτι ἡ ὅλη ἐπιχείρησις ἐν Κῶϊρω θά ἐπιδεινώσῃ ἔτι περαιτέ-
ρω τὴν ἤδη ὑφισταμένην κακὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Τουρκίας.

Ἡ ἔλλειψις βενζίνης εἶναι ἀπόρροια τῆς συνεχοῦς κινήσεως τοῦ Πολε-
μικοῦ Δυναμικοῦ τῆς χώρας.

2.- Κύπρος

α.- Ἐσωτερικὴ Κατάσταση

(1) Τὴν 28/8/74 ἀρκίσθη ὡς Ἵπουργός Ἐσωτερικῶν-Ἀμύνης ὁ Βουλευ-
τὴς κ. Νικέλαος Κόσης, Δ/ντικ τῆς ἑφημερίδος "ΑΓΩΝ".

Ἐπίσης ὁ τέως Ἵπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Ἰωάννης Χριστοφίδης
ἐπανήρθε εἰς τὴν θέσιν του (B/2)

(2) Τὴν 28/8/74 παρεσχέθη πληροφορία καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἐντός τῶν
ἡμέρων προσεχῶν ἡμερῶν θά προβῆ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῶν Δ/ντῶν διαφόρων Κρατικῶν Ἵπηρεσιῶν
(ΡΙΚ κ.λ.π.) (B/3)

Σχόλιον

Ἡ συμπλήρωσις τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν ἰνωτέρω ἰσχυροποιεῖται
τόσον τὴν θέσιν τοῦ κ. Κληρίδη ὅσον καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τό
θέμα τῆς Ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς διὰ τῆς ἐπαναχρησιμοποιήσε-
ως τοῦ τέως Ἵπουργοῦ, δεδοκιμασμένου καὶ γνωστοῦ εἰς τὰς ξένας
Κυβερνήσεις.

..//..

- 4 -

9.- Τ/Κ 'Ενέργειαι

- (1) Τὴν 27/8/74 ὁ Τ/Κ Ντεκτῆς εἰς δηλώσεις του πρὸς ξένους δημοσιογράφους ἐπανελάβε τὰς γνωστὰς αὐτοῦ ἀπόψεις περὶ Ὀμοσπονδίας, εὐθύνης τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν καὶ περὶ ἐγκαθιδρύσεως Τ/Κ Ὀμοσπονδιακῆς Κυβερνήσεως ἣν καὶ ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀνεγκλίαν διότι ὑφίστανται θέματα:
 - (α) Ἐκδόσεως διαβατηρίων διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ταξιδεύσουν εἰς Ἐξωτερικόν καί
 - (β) Ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Κύπρου εἰς τὸ Ἐξωτερικόν (Ζ/2).
- (2) Τὴν 27/8/74 τὸ Ἐκτελεστικόν Συμβούλιον τῆς Τ/Κ Δ/σεως ἀπεφίσησεν τὰ ἑξῆς:
 - (α) Ἐπιστροφὴν τῶν Τ/Κ προσφύγων εἰς τὰ ἐγκαταλειφθέντα ὑπ' αὐτῶν χωρὶα τὸ 1963.
 - (β) Ὀνοματολογίαν ὁδῶν προαστείων Λευκωσίας (Ὀμορφίτα, Νεάπολις, Τράχωνα) ὑπὸ "Ἀγίου Λευκωσίας".
 - (γ) Λειτουργίαν Σχολείων ἡπὸ 1ης Ὀκτωβρίου.
 - (δ) Ἰδρύσιν γραφείου μεταναστεύσεως τὸ ὅποῖον νὰ ὑπάγεται εἰς "Ἰπουργεῖον Ἐσωτερικῶν".
 - (ε) Ἐξουσιοδότησιν Ἰπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης δι' ἔκδοσιν προσωρινῶν ταξιδιωτικῶν ἐγγράφων.
 - (ς) Ἰδρύσιν κτηματολογικῶν γραφείων εἰς Κυρήνειαν, Λευκωσίαν, Ἀμμόχωστον ἅτινα νὰ λειτουργοῦν μὲ πλήρη δικαιοδοσίαν.
 - (η) Μετατροπὴν Ἡμιγυμνασίου Κυρήνειας εἰς πλήρες Γυμνάσιον καὶ μεταφορὰν τοῦ Τ/Κ Διδακταλικοῦ Καλλεγίου εἰς Κυρήνειαν (Ζ/2)

Σχόλιον

Ἐκ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ Ντεκτῆς καὶ τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου τῆς Τ/Κ Κοινότητος συνάγεται ὅτι οἱ Τ/Κ:

- α. Δημιουργοῦν προϋποθέσεις ἀνακτρώσεως τῆς Κυρήνειας ὡς πρωτεύουσός τῆς ἰδρυθησομένης Τ/Κ Ὀμοσπονδίας καί
- β. Συμπεριφέρονται ὡς νὰ ὑφίσταται καὶ λειτουργῆ ἤδη Ἄνεξάρτητος Τ/Κ Κυβέρνησις.

..//..

- 5 -

Εκτιμάται ότι οι Τ/Κ είναι αποφασισμένοι να ανακηρυξουν ανεξάρτητον Ομόσπονδον Τ/Κ Κράτος εν Κύπρω, ως δήθεν προσωρινήν διευθέτησιν, ανεξαρτήτως επαναλήψεως ή μη των συνομιλιών.

γ.- Τουρκικαί Ένέργειαι

Ο έν Άγκυρα Στρατιωτικός Ακόλουθος Γερμανίας εἰς συνομιλίαν του μετὰ τοῦ Ἑλληνοῦ συναδέλφου του, ανέφερεν ὅτι, κατ' ἄξιπιστους πληροφορίας, οἱ Τούρκοι ἔχουν σχέδιον, καθ' ὃ πρῶτον δι' ἑλικωπτέρων καί ἁεροκωπιωτικῶν θά ἐνισχύσουν διὰ δυνάμεων τούς Τουρκικούς τομείς Λάρνακος, Λεμεσοῦ καί Πάφου καί δεύτερον θά μεταφέρουν δι' ἑλικωπτέρων ἐν ἀνάγκη καί βιαίως τούς Τούρκους ἀπό τούς ὡς ἄνω τομείς εἰς τό κατεχόμενον ὀπ' αὐτῶν μέρος τῆς Κύπρου.

Τό ἐν λόγω σχέδιον πιθανόν νά ἐφαρμοσθῆ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ Τούρκοι τῶν ἄνωτέρω περιοχῶν ἐξαικολουθήσουν νά ὑφίστανται δεινὰ ἢ ἐάν ἀναληφθῶν ὑπό τῶν Ε/Κ ἀνταρτοπόλεμος.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἄνωτέρω ανέφερεν ὅτι οἱ Ἀνατολικοὶ φαίνονται ὀλίγον ἐκνευρισμένοι, διότι ἀφ' ἑνός μὲν δέν ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις των περὶ διασκέψεως εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ΟΗΕ διὰ τὴν λύσιν τοῦ Κυπριακοῦ καί ἀφ' ἑτέρου διότι πιθανόν νά ἀναμείνουν καὶ ἑτέραν Τουρκικὴν ἐνέργειαν π.χ. εἰς το Δίγαϊον (Γ/6).

Σχόλιον

Ἡ διασκέτευσις τῶν ἄνωτέρω πληροφοριῶν ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ διπλωμάτου πιθανόν νά εἶναι ἐσκεμμένη καί νά ἀποσκοπῆ εἰς τὴν ἀκοήσιν πίεσεως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πλευράν, ἵνα αὕτη δείξῃ διαλλακτικότητα καί προσέλθῃ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

4.- Χερσαῖαι Δυνάμεις

α.- Ἀνατολική Θράκη

33 Μερραρχία (Βόρειος Τομεὺς -ΚΙΡΚΑΛΕΡΙ)

Ἡ Μερραρχία παρεπονέθη εἰς το 5ον Σ.Σ. ὅτι οἱ χειρισταὶ μέσω Α/Β εἶναι οἱ ὑπαίτιοι ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν λήσιν σημάτων, ἐπὶ πλεόν δέ ὅτι χρησιμοποιοῦν ἀνοικτὴν γλῶσσαν (Α/2)

Σχόλιον

Ἐχουν παρουσιασθῆ καί ἄλλαι περιπτώσεις ἐ κοινωνικῶν ἀνωμαλιῶν ὡς

..//..

- 6 -

καί μη συμμέρφωσις πρὸς τοὺς κανόνες ἀσφαλείας καί ἐκμεταλλεύσεως τῶν μέσων Α/Β

β.- Αυτικά Παράλια

- (1) Παρατηρήθηκαν συνεχεῖς βλάβαι εἰς τὰ μέσα ἐπικοινωνίας τῶν Μονάδων (Β/2)
- (2) Παρατηρεῖται ποιὰ τις χαλάρωσις τῶν μέτρων ἐπιφυλακτικῆς ὀφειλομένη πιθανῶς εἰς τὰς προετοιμασίας διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἐορτὴν (Β/2)

γ.- Ἀναδιατάξεις Μονάδων

- (1) Τὸ 61 Σ.Π. τῆς 28ης Μ.Π. θὰ ἀνεχώρησιν τὴν πρωΐαν τῆς 28-8-74 διὰ νέαν θέσιν, μὴ προσδιορισθεῖσα ἐξέτι (Α/2)
- (2) Ὁ Διοικητὴς τῶν βάσεων εἰς ΑΛΜΟΧΩΣΤΟΝ καί ΜΠΟΓΑΖ ἐξήτησεν ὅπως μετακινήθωσιν εἰς Α/σιν Α.Μ. τὸ Τάγμα Πεζοναυτῶν καί ὁ Λόχος Καταδρομῶν Χωρ/κῆς (Α/2)

Σχόλιον

Αἱ ὡς ἄνω Μονάδες πιθανῶς διατεθήσονται διὰ τὴν προετοιμασίαν τῶν ἐγκαταστάσεων Α.Μ.

- (3) Σύνταγμα ἐπιχ/σεων (πιθανῶς Σύνταγμα Χωρ/κῆς) μετακινήθη εἰς περιοχὴν χωρίων ΜΟΝΑΡΚΑΣ (περιοχὴ ΜΠΟΓΑΖΙΟΥ) (Α/2)
- (4) Τὴν 28-8-74 φάλαγγ ὄχημάτων (100 περίπου ὄχηματα) ἐκινήθη ἀπὸ χωρίων ΦΙΔΙΑ πρὸς ΣΚΥΑΟΥΡΑΝ. Ὁμοίως ἑτέρα φάλαγγ (88 ὄχηματα) ἐκινήθη ἀπὸ ΧΑΜΙΤ ΜΑΝΑΡΕΣ πρὸς ΜΙΑ ΜΙΑΙΑ καί ἀνεπιβλητότερον (Α/2)

Σχόλιον

Αἱ ἄνωτέρω κινήσεις τοποθετοῦνται εἰς τὰ πλαίσια τῆς πραγματοποιουμένης ἐν Κύπρῳ ἀναδιατάξεως τῶν Τουρκικῶν Δυνάμεων.

- (5) Ἡ εἰς ΚΑΝΤΑΡΑΝ (ἐγγὺς μοναστηρίου) εὐρισκαμένη Α/ρία Χωρ/κῆς ἀνεκατεστάθη ὑπὸ Α/ρίας ΙΖ τῆς 28ης Μ.Π. (Α/2).

δ.- Αρτοποιιότης Τουρκικῶν Δυνάμεων

- (1) Τὴν 281600 ὥραν 4 Τ/Θ ὄχηματα τῶν Τούρκων εἰσήλθον εἰς τὸ χωρίον ΑΧΝΑ συνέλαβον 7 Ε/Κ αἰχμαλώτους καί ἀνεχώρησαν τὴν 281730 ὥραν (Α/2).
- (2) Τὰ πρὸ ὑψωμάτων ΑΡΩΝΑΣ εὐρισκόμενα Τ/Θ ὄχηματα καί ἄρματα τῶν Τούρκων ἀπεσύρθησαν (Α/2).

..//...

- 7 -

- (3) 'Οργάνωσις ἐδίφους ἔλαβεν χώραν ἡμεως Η.Α.χωρίου ΠΙΡΟΙ, Β.Α. χωρίου ΑΘΗΑΙΝΟΥ καί 13 χωρίου ΤΡΟΥΛΑΟΙ (Α/2)

ε.- Λοιπαί πληροφορίες

- (1) Διετίχθη ἔπως διενεργηθῆ σχετικὴ ἐρευναὴ εἰς τὸν λιμένα ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι οὗτος εἶχε ναρκοθετηθῆ. Διεπιστώθη ἐκ τῆς ἐρεύνης ὅτι δέν εἶχε ναρκοθετηθῆ (Α/2).
- (2) Διεβιβάσθη πληροφορία ἐκ μέρους Τ/Κ ὅτι τὰ πλέοντα εἰς λιμένα ΑΛΤΖΙ τρία (3) πλοία εἶναι Διβανικὰ καί μεταφέρουν Στρατιωτικὰ ὄχηματα ὄπλα καί ὀπλίτας (Α/2).

